

РЕШЕНИЕ

№ 3744

гр. С-я, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

С-ЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ**

при участието на секретаря **БИЛЯНА ЕМ. П.**
като разгледа докладваното от **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ** Гражданско дело № 20221110170905 по описа за 2022 година

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД за осъждане на **Е. Н. М.**, родена на 18.04.1044 г. и **М. П. М.** с ЕГН: *****, да заплатят в условията на разделна отговорност на „Т-я С-я“ ЕАД следните суми:

Е. Н. М., родена на 18.04.1044 г. - сума в размер на 488,27 лева - главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода от м. 05.2019 г. до м. 04.2021 г., 88,25 лева - мораторна лихва за забава от 15.09.2020 г. до 13.12.2022 г., както и сума за дялово разпределение в размер на 15,94 лева - главница за периода м. м. 11.2019 г. до м. 04.2021 г. и 3,69 лева - лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 31.12.2019 г. до 13.12.2022 г., ведно със законната лихва от 29.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумите;

М. П. М. с ЕГН: ***** - сума в размер на 488,27 лева - главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода от м. 05.2019 г. до м. 04.2021 г., 88,25 лева - мораторна лихва за забава от 15.09.2020 г. до 13.12.2022 г., както и сума за дялово разпределение в размер на 15,94 лева - главница за периода м. м. 11.2019 г. до м. 04.2021 г. и 3,69 лева - лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 31.12.2019 г. до 13.12.2022 г., ведно със законната лихва от 29.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумите;

Ищцовото дружество „Т-я С-я“ ЕАД твърди се, че ответниците са потребители на топлинна енергия за битови нужди по смисъла на чл. 153 ЗЕ, които не са упражнили правата си по чл. 150, ал. 3 ЗЕ, поради което по отношение на тях са влезли в сила Общи условия за продажба на топлинна енергия.

Моли се да бъде постановено решение, по силата на което да бъде признато за установено по отношение на ответниците, че последните дължат на ищцовото дружество посочените суми.

По съществото на делото съдът намира следното:

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното: По исковете с правно основание чл.422 ГПК чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД, вр. чл.149 ЗЕ в тежест на ищеца е да установи възникването на облигационно отношение по договор за продажба между него и ответника, по силата на което е доставил топлинна енергия в твърдените количества и за ответника е възникнало задължение за плащане на уговорената цена в претендирания размер. При установяване на тези обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че е погасил претендираното вземане.

По делото е установено, че процесният имот е бил топл-циран и че сградата – етажна собственост (в която се намира процесният имот) е била присъединена към топлопреносната мрежа. Съгласно разпоредбите на § 1, т.42 от ДР на ЗЕ (приложима редакция в периода м.01.2012 г. – 17.07.2012 г.) и на чл.153, ал.1 ЗЕ и § 1, т.2а от ДР на ЗЕ (приложима редакция след 17.07.2012 г.) потребител, респ. битов клиент на топлинна енергия през процесния период е физическо лице – ползвател или собственик на имот, който ползва електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване или природен газ за домакинството си.

Въз основа на правната разпоредба в трайната и непротиворечива практика на ВКС, отразена в решения № 507 от 22.01.2013 г. по гр. д. № 1557/2011 г. на IV Г.О. на ВКС, решение № 504 от 26.07.2010 г. по гр. д. № 420/2009 г. на IV Г.О. на ВКС и решение № 162 от 28.05.2014 г. по гр.д. № 6397/2013 г. на IV Г.О. на ВКС , следва да се приеме, че облигационното отношение с предмет продажбата на енергия възниква по силата на закона между предприятието-снабдител и потребителя. За доставената енергия на обекта отговаря винаги собственикът или титулярят на вещното право на ползване върху имота. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. по т.д.№2/2017 г. на ОСГК на ВКС, в което е прието, че Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената ѝ.

Следва да се посочи, че тази уредба съответства на правото на ЕС, което посочено в задължителната практика на СЕС – Решение от 5.12.2019 г. по съединени дела C-708/17 и C-725/17.

1) Член 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета във връзка с член 5, параграфи 1 и 5 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“), трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която предвижда, че собствениците на апартамент в сграда — етажна собственост, присъединена към система за централно отопление, са длъжни да участват в разходите за топлинна енергия за общите части на сградата и за сградната инсталация, въпреки че индивидуално не са поръчвали доставката на

отопление и не го използват в своя апартамент. 2) Член 13, параграф 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за **отмяна на Директива 93/76/ЕИО** на Съвета и член 10, параграф 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, която предвижда, че в сградите в режим на етажна собственост сметките за топлинна енергия за сградната инсталация се изготвят за всеки собственик на апартамент в сградата пропорционално на отопляемия обем на неговия апартамент.

Видно от представеното по делото писмени доказателства е, че ответниците са съсобственици на процесния имот, тъй като са наследници на починалия Нестор Николов Маев, който е бил собственик на процесния имот заедно със сестра си - Е. Н. М., видно от представения нотариален акт за собственост на недвижим имот, придобит по Наредбата – закона за етажната собственост и по наследство № 159, том I, рег. № 2473, дело № 142 от 2011 г., като ответницата - Е. Н. М. признава изрично това обстоятелство.

От представения нотариален акт за продажба на недвижим имот № 179, том I, рег. № 5069, дело № 166 от 2019 г., се установява, че на посочената дата М. П. М. е продала на Николай Светославов Маринов процесния недвижим имот, като продавачът си е запазил правото на ползване върху недвижимия имот, предмет на продажбата, докато е жив, с оглед на което М. П. М. е била титуляр на вещното право на ползване върху процесния имот през исковия период.

Следователно, ответниците се явяват потребители, респ. клиенти на топлинна енергия за битови нужди в имота през процесния период.

Съгласно чл.150, ал.1 ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕВР (писмена форма на договора не е предвидена). Тези общи условия се публикуват най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване и влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите (чл.150, ал.2 от закона). В случая несъмнено е, че общите условия на ищцовото дружество са влезли в сила, доколкото са били публикувани. Съответно според нормата на чл.150, ал.3 ЗЕ в срок от 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. По делото не са релевирани подобни твърдения, нито има данни, че ответникът е упражнил правото си на възражение срещу Общите условия. Поради изложеното, съдът приема, че между страните по делото са били налице договорни отношения по продажба на топлинна енергия за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия.

Съгласно разпоредбата на чл.139, ал.1 ЗЕ разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение. Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите (чл.142, ал.2 ЗЕ). Според чл.145, ал.1 от закона топлинната енергия за отопление на имотите в сграда - етажна собственост, при прилагане на дялово разпределение чрез индивидуални топломери, се определя въз основа на показанията на топломерите в отделните имоти, като в случая етажните собственици на процесната сграда са възложили извършването на индивидуално измерване на потреблението на топлинна енергия и вътрешно разпределение на разходите за отопление и

топла вода на третото лице-помагач. Съгласно нормативната уредба всички собственици на самостоятелни обекти в сграда в режим на етажна собственост независимо дали техният имот се отоплява или не са длъжни да заплащат пропорционално и такса сграда инсталация.

Действащата през процесния период нормативна уредба – чл.155, ал.1 от ЗЕ, предвижда, че потребителите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост заплащат доставената топлинна енергия по един от следните начини: 1) на 11 равни месечни вноски и една дванадесета изравнителна вноска, респ. на 10 равни вноски и 2 изравнителни – след изменението на ЗЕ от ДВ, бр.74/2006 г., 2) на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноска и 3) по реална месечна консумация. Правилата за определяне на прогнозната консумация и изравняването на сумите за действително консумираното количество топлинна енергия за всеки отделен потребител са уредени в действащите през исковия период Наредби за топлоснабдяването.

В задължителната съдебна практика - постановени по реда на чл. 290 ГПК решения на ВКС се приема, че при наличие на доказателства за основателност на иска, съдът не може да го отхвърли по съображения, че няма достатъчно данни за неговия размер. Той е длъжен, съгласно разпоредбата на чл. 162 ГПК да определи размера по своя преценка. /решение № 133 от 18.06.2014 г. по гр. д. № 5247/2013 г. на ВКС, III г. о., решение № 253 от 2.07.2012 г. по гр. д. № 652/2011 г., IV г. о.; решение № 454 от 11.06.2010 г. по гр. д. № 342/2009 г. на III г. о.; решение № 175 от 6.06.2011 г. по гр. д. № 1242/2010 г. на ВКС, III г. о. и решение № 91 от 1.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5023/2014 г., III г. о. и др./. В тази връзка съдът взе предвид представените по делото фактури, справки и изравнителни сметки, които са надлежно съставени. Съдът взе предвид и обстоятелството, че по отношение на качеството и количество доставена топлинна енергия няма своевременно направено възражение. В отношенията си с доставчика потребителят, който е възложил на топлинен счетоводител индивидуалното отчитане и разпределението на консумираната топлинна енергия в сградата - етажна собственост, е обвързан от съставените в съответствие с нормативните изисквания от топлинния счетоводител документи. Доставчикът на топлинна енергия във всички случаи има право да получи стойността на отчетената от общия топломер топлинна енергия в сградата. В този смисъл задължителната съдебна практика - Решение № 162 от 28.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6397/2013 г., IV г. о.

Доколкото претенциите се установи че процесните вземания са възникнали, следва да се разгледа наведеното от ответника при условията на евентуалност възражение за изтекла погасителна давност. Съгласно задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 3/18.05.2012 г. по тълк. дело № 3/2011 г. на ВКС, ОСГТК, задълженията на потребителите на предоставяните от т-онните дружества стоки и услуги са за изпълнение на повтарящи се парични задължения, имащи единен правопораждащ факт – договор, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите им са изначално определяеми, независимо от това дали отделните плащания са с еднакъв или различен размер, поради което същите се погасяват с изтичането на тригодишен давностен срок – арг. чл. 111, б. „в“ ЗЗД, както и лихвите за забава. В настоящия случай е исквата молба е подадена на 29.12.2022 г.

По тази причина погасени по давност за вземанията за периода м.5.2019 м.01.2020 г.

Моментът, от който започва да тече погасителната давност е определен от законодателя в зависимост от възникване на вземането, съответно от изискуемостта му. Изискуемостта на вземането и изпадането в забава на плащането на същото са различни правни понятия, от тях произтичат и различни последици, като твърденията на ответника за изискуемостта, обосновани с изпадането в забава, са неоснователни. В случая разпоредбата на чл. 33 от ОУ сочи изискуемост на месечното вземане, което не е обвързано с изравнителната сметка, поради което и обвързването на началния момент на погасителната давност за месечните задължения с издаването на обобщена фактура по изравнителната

сметка е неоснователно.

В този смисъл константата съдебна практика и правна теория, която следва да се съобразява - Решение № 3844 от 29.05.2019 г. по в. гр. д. № 13232 / 2018 г., СГС и Решение № 5008 от 04.07.2019 г. по в. гр. д. № 3672 / 2019 г. на Възз. II-б. , както и проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев, Облигационно право обща част. С. 2013, с.269, който правилно сочи, че падежът и забавата са две различни явления. Докато забавата е противоправното закъснение, за което длъжникът отговаря, падежът е моментът, в който задължението става изискуемо. Изискуемостта е само една от предпоставките за забава. Моментът на забавата и изискуемостта могат да съвпадат като пример са срочните задължения, но по силата на уговорката на страните могат и да се различават, в случая е налице изрична такава уговорка в ОУ. Макар да има срочност на задължението, то забавата настъпва от един по-късен момент, което съобразно чл. 9 ЗЗД е допустимо. Тази уговорка не касае давността по две причини първо логично и ясно е че давността тече от изискуемостта, а не от забавата и второ логично и ясно, е че страните не могат да удължават давностни срокове нито едностранно нито по съгласие – чл. 113 ЗЗД. В случая е видно, че вземанията не погасени по давност в процесния период са само тези от м.01.2020 г. до м.4.2021 г., но същите са изцяло заплатени в хода на процеса. По делото е извършено плащане признато от ищеца в размер на 1253,11 лв., като в тази сума не са включени разноските по делото.

Настоящият съд намира за неоснователна претенцията на ищеца за непогасена главница в размер от 88,75 лв., тъй като исковата претенция в размер на 1192, 28 лв. е удовлетворена напълно с изплащането на сумата от 650 евро, за което е приложено платежно нареждане от 31.05.2023 г.

Плащането е в хода на процеса след изискуемостта тоест ответника е дал повод за завеждане на делото разноски, но същите не са покрити с плащането в размер на 650 евро, поради което се дължи на т-я разноски.

По Разноските:

С Тълкувателно решение № 119 от 01.12.1956 г. на ВС, ОСГК по гр.д. № 112/1956 г. е прието, че по общо правило разноските се дължат от страната, която с поведението си е причинила възникването на съдебния спор, като задължението за заплащане на направените по делото разноски е задължение за заплащане на понесените от съответната страна вреди. Присъждат се разноски в полза на ищеца и в случаите при отхвърляне на иска, когато след предявяването му, ответникът доброволно е възстановил правото на ищеца. При настоящата хипотеза сумата, предмет на иска, е изплатена в хода на процеса. Това налага извод, че с поведението си ответникът е дал повод за завеждане на делото - тъй като не е погасил дълга си преди процеса. В този смисъл следва да се тълкува и разпоредбата на чл. 78, ал. 2 ГПК, съгласно която, ако ответникът с поведението си не е дал повод за завеждане на делото и ако признае иска, разноските се възлагат върху ищеца, какъвто безспорно не е настоящият случай. Задълженията на наследодателя преминават с наследствената маса у наследника с откриването на наследството – арг. от чл. 48 ЗН. Оттук и съдът намира, че ответниците са дали повод за завеждане на делото. В случая не са налице предпоставките на чл. 78, ал. 2 ГПК, тъй като извършеното плащане е след образуване на производството, поради което не освобождава ответника от задължението за заплащане на разноски по делото. На ищеца следва да се присъдят на основание чл. 78, ал. 1 вр. ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП разноски за юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в минимален размер на 100 лв., както и сумата в размер на 300 лв. – депозит за особен представител.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХЪВРЛЯ предявените осъдителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД за осъждане на Е. Н. М., родена на 18.04.1044 г. и М. П. М. с ЕГН: *****, да заплатят в условията на разделна отговорност на „Т-я С-я” ЕАД следните суми:

Е. Н. М., родена на 18.04.1044 г. - дължи: сума в размер на 488,27 лв. - главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода от м. 05.2019 г. до м. 04.2021 г., 88,25 лева - мораторна лихва за забава от 15.09.2020 г. до 13.12.2022 г., както и сума за дялово разпределение в размер на 15,94 лева - главница за периода м. м. 11.2019 г. до м. 04.2021 г. и 3,69 лева - лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 31.12.2019 г. до 13.12.2022 г., ведно със законната лихва от 29.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумите;

М. П. М. с ЕГН: ***** - дължи: сума в размер на 488,27 лв. - главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия /ТЕ/ за периода от м. 05.2019 г. до м. 04.2021 г., 88,25 лева - мораторна лихва за забава от 15.09.2020 г. до 13.12.2022 г., както и сума за дялово разпределение в размер на 15,94 лева - главница за периода м. м. 11.2019 г. до м. 04.2021 г. и 3,69 лева - лихва върху главницата за дялово разпределение за периода 31.12.2019 г. до 13.12.2022 г., ведно със законната лихва от 29.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумите, като ПОГАСЕНИ ЧРЕЗ ПЛАЩАНЕ в хода на процеса.

ОСЪЖДА Е. Н. М., родена на 18.04.1044 г. и М. П. М. с ЕГН: *****, да заплатят на „Т-я С-я” ЕАД, ЕИК 831609046, със седалище и адрес на управление: гр. С-я, ул. „Ястребец” № 23Б, в условията на разделна отговорност, сумата от 400 лв. - разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред **С-йски градски съд** в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при С-йски районен съд: _____